

Katsumuste kiuste EV 101

Kas tunnete: väriseb MAA!
Kas kuulete: KISENDAB VERI!
Nüüd tuleb kas e i või J A A!
Nüüd on kallastest tõusnud meri.
Olge valmis!

Lugupeetud kuulajad!

Seisame Eesti Vabariigi 101. sünnipäeva koidukumas. Möödunud on MEIE kõigi ühise kodumaa juubeliaasta. Usun, et igale 2018. aastat näinud eestimaalasele on talletunud see igaveseks mälusoppi. Jäädvustatud on pilte perekonnaalbumitesse, nutitelefonidesse, Instagrammi... Kõik me tähistasime isamaa sünnipäeva erineval moel nagu oma isiklikke tähtpäevigi - üks avaldas raamatu, teine väntas filmi, mõned istutasid tammesid ja keegi tõstis hümni saatel hämaras toas pokaali. Aga kuidas küll jõudsime siia, kus oleme?

Alustasin oma kõnet jõuliste ridadega, mis pärinevad Gustav Suitsu luuletusest „Lõpp ja algus“. Olen alles noor ja ei tea, mis toimus nende poiste sees, kes tormasid 101 aastat tagasi, samasugusest klassiruumist, kus mina praegu seisan, sõtta. Aga usun, et nad tundsid midagi sarnast, mida minagi, kui neid luuleridu esmakordselt lugesin. Meenub, kuidas külmavärinad tulid ihule ning tõstsin oma pilgu hetkeks kooliõpikust, et veenduda – maa ei värise. Ja siis mu „veri kisendas“, et tuligi - Jaaa! JAAAA! Kas me olime selleks valmis? Ei tea. Siiani. Saime oma rahvusüliskooli, saime oma raha, saime õppida ja laulda oma emakeeles. Samal ajal aga vasardas kuklas teadmine, et oleme väikesed, meil võib elujõust puudu tulla. Karu on küll kaugel paksus taigas, aga ta võib ühel päeval kohale ilmuda. Ja nagu muistendiski karjapoisist ja hundist – karu tuli. Tuhandel ei õnnestunud pääseda tema lõugade vahelt. Alguses teadjud mehed küll hoiatasid võõra eest, aga teised jälle lubasid ta heauskselt meie kodumaa pinnale. Vanavanavanemad jooksid ringi nagu peata kanad ega suutnud valida õiget teed. Tulemuseks oli see, et karu tegi endale pea pooleks sajandiks mugava koopa siia - maale, kus kiikusid meie hällid.

Vahel Tallinna sadamas käies ikka seisatan ja vaatan, kuidas valged laevad avamerele seilavad või koju saavad. Olen kogenud, kui tüütu on millegi ootamine. Ma ei kujuta ette, mida tundsid mu esiisad ja -emad siis, kui nad ootasid oma „valget laeva“ pea kolm korda kauem, kui mina olen siin maailmas elanud. Aga eestlaste kaunis lauluhääl, võimas nagu merelaine, tõi lõpuks pikisilmi oodatu kodusadamasse.

Nüüd on meil taas oma riik, mille üle uhkust tunda! „Rõõm on, et Eesti elab jõukamalt kui kunagi varem“, lausus president Kaljulaid oma uusaastakõnes. Aga meil on ka NÄITEKS Tarand ja EKRE, kes tuletasid möödaniikuks saanud sügisel meelde, et millestki on veel vajaka- nimelt ühtsusest. Juhan Liiv kirjutas üle sajandi tagasi, kuidas ta võtaks lillesideme ja köidaks sellega ühte õnnetu Eestimaa! Paljud teeksid sedasama.

Tee, mida on sillutanud erinevad katsumused, on toonud meid siia, kus me tänasel päeval oleme - tähistamas oma iseseisva riigi 101. sünnipäeva. Nõustun täielikult Jakob Hurdaga, kes juba

üle-eelmisel sajandil arvas: „Eestlased ei ole mitte kärbsed, kes täna sünnivad ja homme surevad, vaid üks vana ja visa rahvasugu, kes ammu juba maailmas on elanud ja ka pärast meid veel kaua kestma saab“.

Täna kuulamast! Head pidupäeva kõigile!

Mattias Kerge, 10.M klass